

Előszó

Hérakleitosz szerint „[n]em léphetsz kétszer ugyanabba a folyóba”.¹ Az ókori töredék napjainkban is helytálló, figyelemmel arra, hogy az emberi életet, a társadalmat és a körülöttünk lévő környezetet mozgások alkotják, minden egység szakadatlanul és dinamikusan változik. E jelentős változások azonban nem csorbíthatják értékeinket, a fenntarthatóság érdekében cselekednünk kell. Ez egyáltalán nem egyszerű.

A társadalmi fenntarthatóság elmélete elismeri és céljának tekinti az egymást követő nemzedékek megfelelő életminőséghez való egyenlő jogának biztosítását, s az ezzel összefüggésben álló kötelességek teljesítését. Ez nemcsak a környezeti feltételek, hanem az alapjogok érvényesülése tekintetében is irányadó.

A 2015-ben elfogadott fenntartható fejlesztési menetrend is célul tűzte ki a szegénység felszámolását, a méltányos életkörülmények biztosítását, ami a polgári jogérvényesülés területén a joghoz jutás könnyítését, az eljárási jogok egyenlő és hatékony biztosítását, az emberi méltóság és a méltányos joggyakorlás feltételeinek megteremtését célozza. E területen az Európai Unió számos jogforrása és intézkedése segíti e célkitűzések teljesítését.

A társadalmi együttélésnek és az emberi kapcsolatoknak mindig is természetes velejárói voltak a konfliktusok, viták és jogviták, ám az egyre bonyolódó életviszonyok eredményeként az összeütközések jellege is átalakult, amelyek rendezése ugyancsak korszerű megoldásokat kívánt.

A mű a társadalmi fenntarthatósággal összefüggésben az Európai Unió polgári eljárásjogi vívmányait, a társadalmi fenntarthatóság szolgálatába állított klasszikus perjogi, alternatív eljárásjogi eszközöket, a vitarendezést lezáró döntés végrehajtásának biztosítását lehetővé tevő szabályozást és mindezek magyar jogban történő megjelenését mutatja be.

A szerzők célja, hogy a szabályozás mozgatórugóinak felvázolásával, az egyes vívmányok (rendszerek, eljárások, eljárásjogi eszközök, mechanizmusok és intézkedések) sokszínű bemutatásával reális benyomást szerezzen az Olvasó arról, hogy az Európai Unió hogyan igazodott, igazodik és kíván igazodni az egyes változásokhoz.

¹ Platón: *Kratülosz*. Budapest, Atlantisz, 2008. 402A.

Hangsúlyozandó, hogy bár e munkában nem kívánunk minden kérdéses esetre kizárólagosan alkalmazandó megoldást nyújtani, azonban a bevett intézmények bemutatásán túl a még csak formálódó elemeket is igyekszünk felvillantani.

Törekedtünk arra, hogy az elméleti alapvetéseken, a jogforrásokon, a joggyakorlaton és a gyakorlati tapasztalatokon keresztül olvasmányos stílusban hozzuk közel a társadalmi fenntarthatósághoz kapcsolható polgári eljárásjogi kérdéseket az Olvasóhoz.

Budapest, 2020. június

A szerzők